

A CSEH KUPECZKY.

A trianoni magyarság művelődéstörténete — ahelyett, hogy frázisokat, érzelmes szölamokat és primitív harag-tirádákat gyártana — jobban tenné, ha ellenségeink szaktudományos mezben megjelenő publikációit a szaktudomány teljes apparátusával igyekeznék megcáfolni...

A csehek *Prager Rundschau* címmel kiadnak egy németnyelvű, általános érdekű revüt, amely méltó párja a *L'Europe Centrale* című francia hetilapnak.*) A *Prager Rundschau* II. évfolyamának 151—161. lapjain művészettörténeti tanulmány jelent meg egy Jan Krofta nevű szerzőtől *Johannes Kupeczky* címmel. Ez a cím már mutatja, hogy miről van itt szó: Rákóczi udvari festőjét bekebelezni az új köztársaság szellemi kincsei közé. A tanulmányt bizonyára észre fogják venni művészettörténészeink (ha nem, akkor ismét veszítettünk egy csatát). Itt csak két mozzanatra akarunk rámutatni. Az egyik az a törekvés, hogy a magyar tudományt diszkreditálják az európai közvélemény előtt. Zsilinszky Mihály (1878) és Ormós Zsigmond (1880) Kupeczky-monografiáiról azt állítja a szerző, hogy tudományos értékük jelentéktelen. Nyári Sándor monografiája (1889) pedig: megbízhatatlan és bőbeszédű.

Ilyenformán és röviden elintézve a magyar művészettörténeti kutatást, a szerző Kupeczky nemzetiségének kérdésére tér át. „A magyar propaganda-irodalom magyar művészt lát Kupeczkyben“ — írja és ezután adatokkal igyekszik bizonyítani, hogy Kupeczky nem „Szlovákiában“, hanem Csehországban született és kortársai előtt, mint *pictor bohemus* szerepelt... A magyar kulturához ezek szerint „semmi mélyebb kapcsolat“ nem fűzte a „nemzetközi“ barok festőt...

(Révfülöp.)

G. P.

*) V. ö. erről Széphalom 1930: 308.